

Збільшення сумарної номінальної вартості цінних паперів, що належать власникам цінних паперів, відбулося за рахунок збільшення обсягу цінних паперів у бездокументарній формі існування та зменшення у документарній. Разом з цим, зріс обсяг номінальної вартості цінних паперів у власників цінних паперів: на 14,63 % порівняно з 2011 роком (за даними зберігачів), та відповідно зменшився у 2,2 рази обсяг номінальної вартості цінних паперів у власників цінних паперів (за даними реєстраторів).

МОНІТОРИНГ РУХУ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ ТА ЗА ЇЇ МЕЖІ ЧЕРЕЗ ФОНДОВИЙ РИНОК

Фондовий ринок забезпечує рух капіталу шляхом обігу різноманітних видів цінних паперів та їх похідних. Саме через механізми фондового ринку формуються пропозиція і попит на інвестиційні ресурси, відбувається їх акумуляція та перерозподіл з метою економічного зростання.

Завдяки інтеграційним процесам, які відбуваються у світі, значно збільшується обсяг торгівлі цінними паперами, розширюється їх спектр, більш раціонально використовується капітал, і, таким чином, розширюються обсяги залучених інвестицій у вітчизняну економіку.

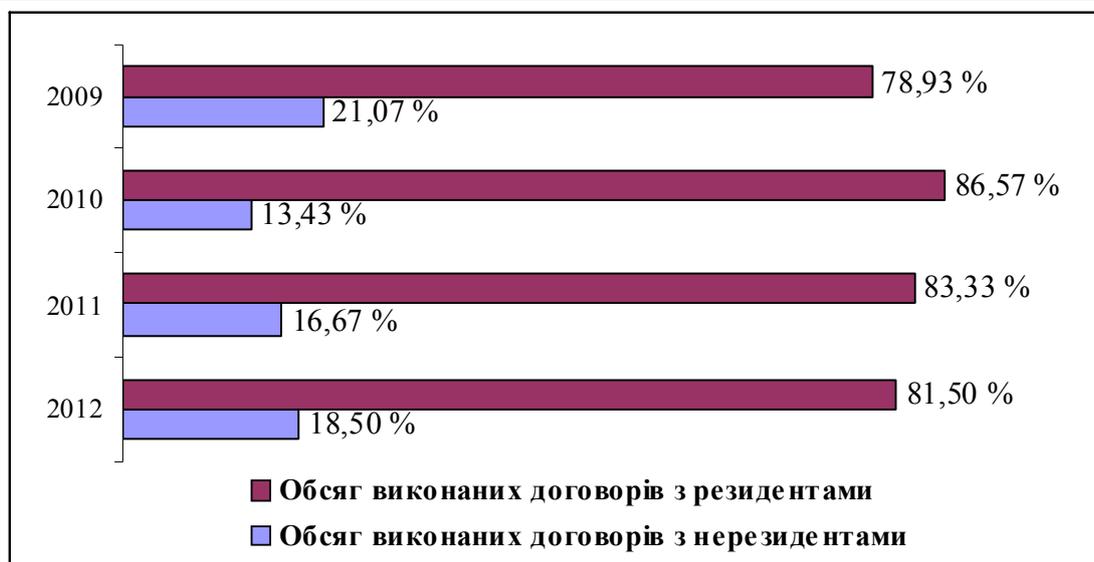
У 2012 році обсяг виконаних договорів торговцями цінних паперів зріс на 16,71 % у порівнянні з 2011 роком і склав 2 506,46 млрд грн. Обсяг виконаних договорів торговцями цінних паперів з нерезидентами у 2012 році становив 463,71 млрд грн (діаграма 58).

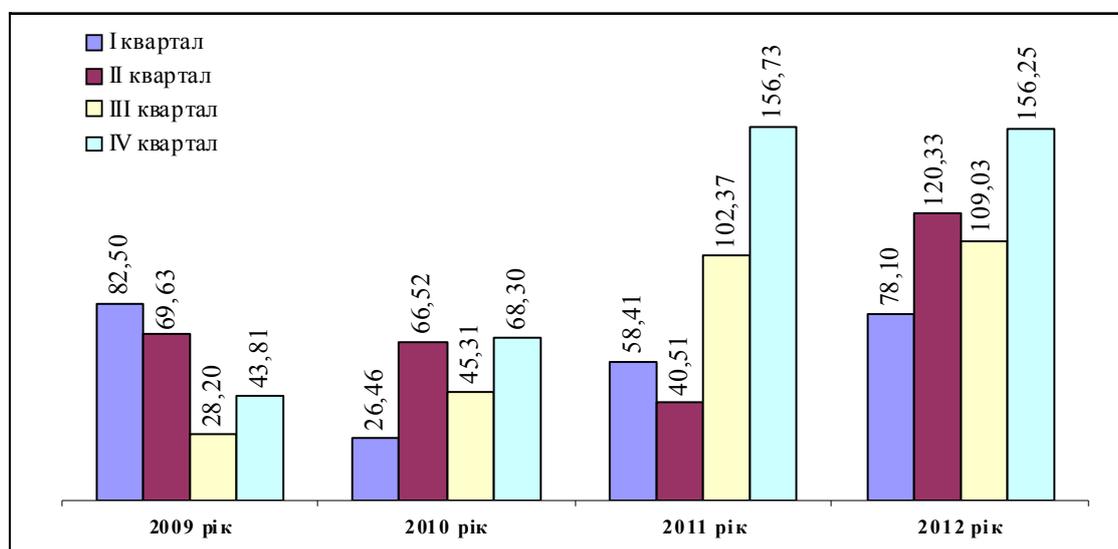
Діаграма 58. Обсяг виконаних договорів торговцями цінних паперів у порівнянні з обсягом виконаних договорів з нерезидентами у 2009 - 2012 роках, млрд грн.

У 2012 році частка операцій на фондовому ринку за участю резидентів склала понад 81,50 %, а за участю нерезидентів - 18,50 %, разом з тим частка операцій з нерезидентами у загальному обсязі торгів на ринку цінних паперів збільшилась з 16,67 % у 2011 році до 18,50 % у 2012 році, що є свідченням поглиблення інтеграції національного фондового ринку у світовий ринок капіталу (діаграма 59).

Протягом останніх років спостерігалась тенденція до істотного збільшення обсягу виконаних договорів на ринку цінних паперів за участю нерезидентів саме в останній чверті року (діаграма 60).

Діаграма 59. Частка виконаних договорів торговцями цінних паперів з резидентами та нерезидентами у 2009 - 2012 роках

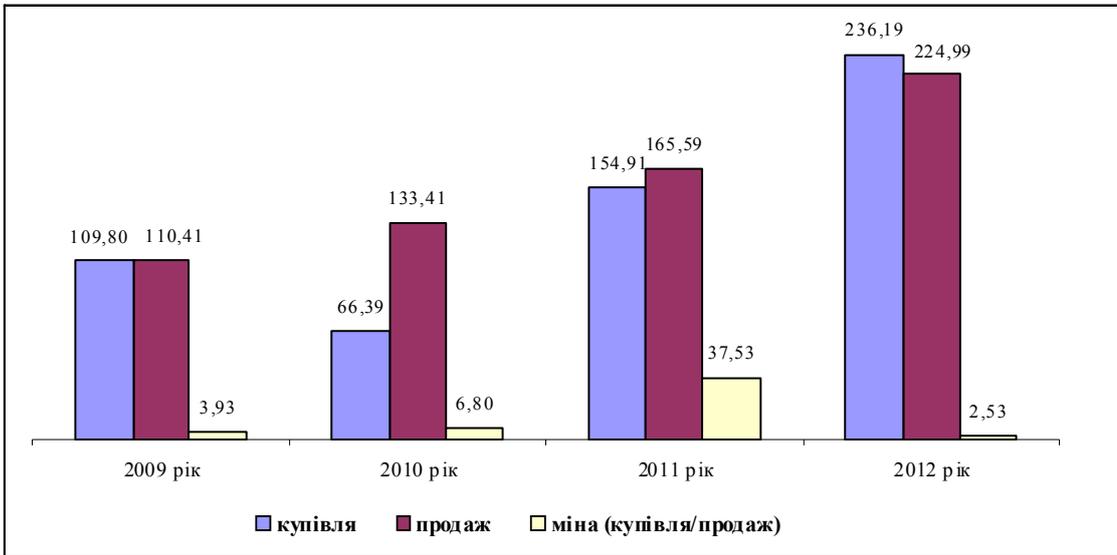
Діаграма 60. Обсяг виконаних договорів на ринку цінних паперів за участю нерезидентів (щоквартальна динаміка) у 2008 - 2012 роках, млрд грн

Незважаючи на те, що протягом попередніх двох років спостерігалась тенденція до збільшення операцій з продажу цінних паперів у порівнянні з операціями з купівлі цінних паперів за участю нерезидентів, що могло б свідчити про відтік іноземного капіталу, у 2012 році обсяг купівлі цінних паперів нерезидентами перевищив показник продажу цінних паперів на 11,20 млрд грн (діаграма 61).

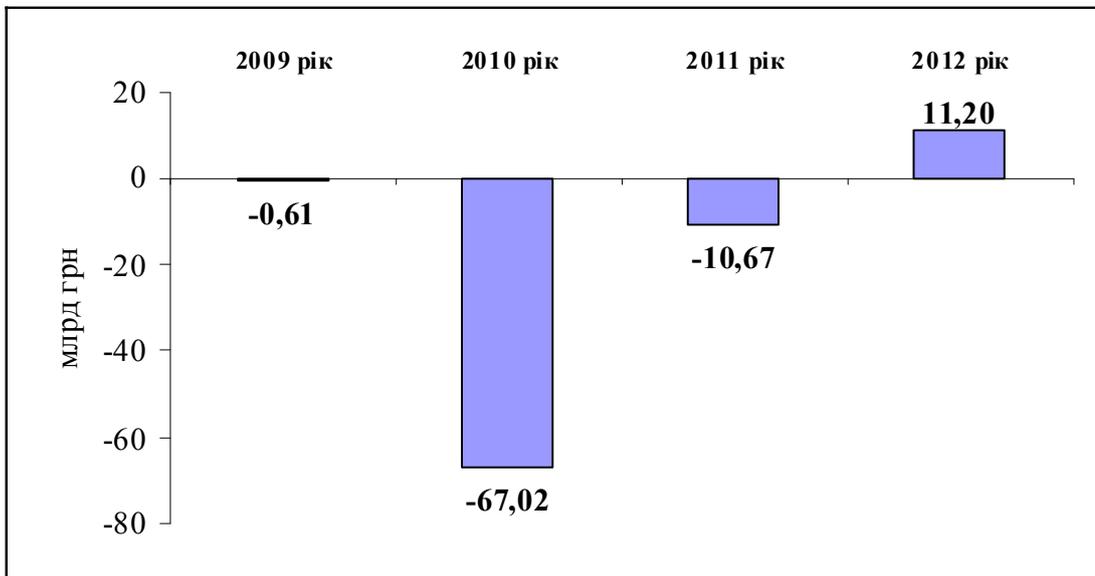
Обсяг інвестицій за участю нерезидентів в економіку України через інструменти фондового ринку протягом 2009 - 2012 років наведено у діаграмі 62.

Сальдо залучення інвестицій у 2012 році, порівняно з минулими роками є позитивним (+ 11,20 млрд грн.) у річному підсумку. У діаграмі 63 наведено щомісячну динаміку залучення інвестицій в економіку України через інструменти фондового ринку за участю нерезидентів.

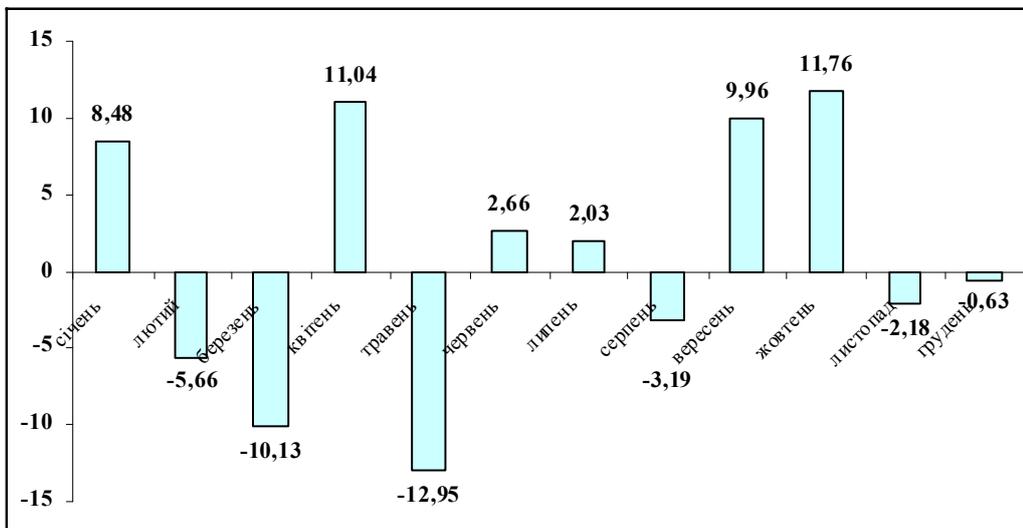
У структурі обсягу залучених інвестицій за участю нерезидентів з розподілом за країнами світу найбільший обсяг належав Республіці Кіпр, річне сальдо якої становило + 55,49 млрд грн (діаграма 64).

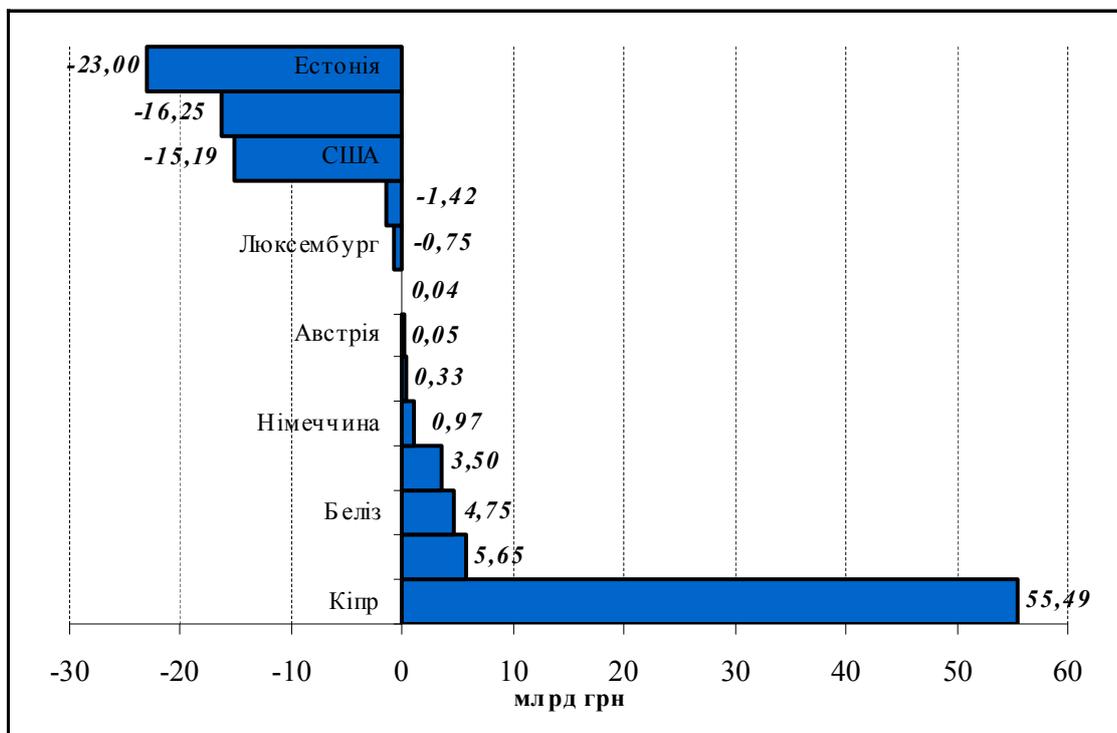
Діаграма 61. Обсяг виконаних договорів торговцями цінних паперів за участю нерезидентів (за видом договору) у 2009 - 2012 роках, млрд грн

Діаграма 62. Сальдо обсягу інвестицій нерезидентів в економіку України через інструменти фондового ринку протягом 2009 - 2012 років

Діаграма 63. Обсяг залучених інвестицій в економіку України через інструменти фондового ринку за участю нерезидентів протягом 2012 року, млрд грн

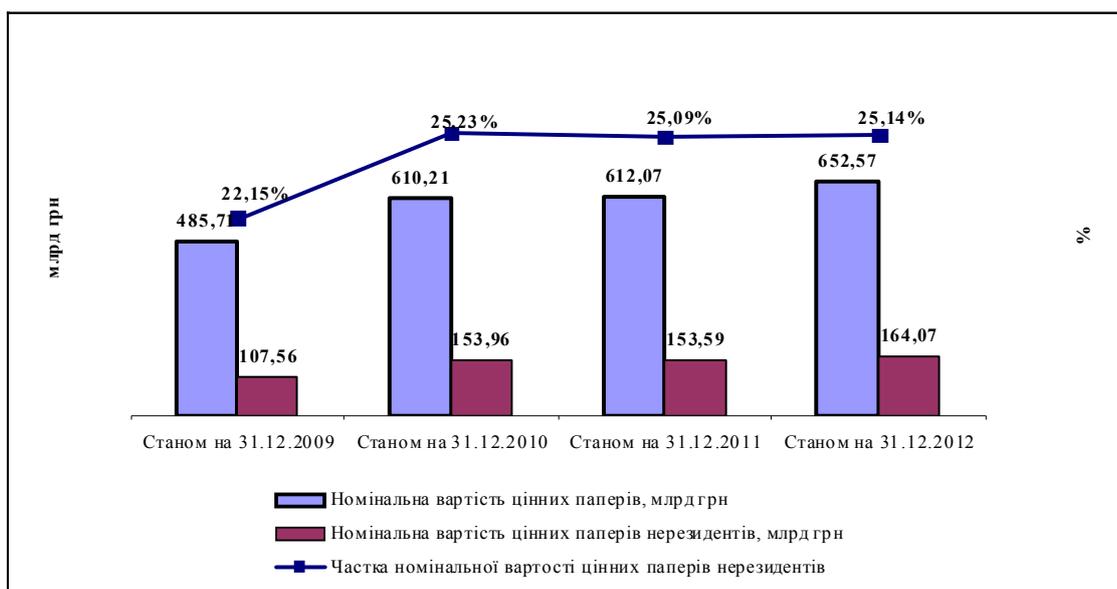

Діаграма 64. Сальдо обсягу інвестицій нерезидентів в економіку України через інструменти фондового ринку протягом 2012 року у розрізі країн світу, млрд грн (top-10)

Інформація щодо депозитарної діяльності є запорукою гарантування прав інвесторів, що вкрай важливо для ефективного функціонування ринку цінних паперів.

Протягом останніх років простежується тенденція збільшення загальної номінальної вартості цінних паперів, що належать, у тому числі, власникам-нерезидентам, що свідчить про зростання привабливості вітчизняного ринку цінних паперів для зовнішніх інвесторів.

Так, станом на кінець 2012 року власникам цінних паперів належали пакети іменних цінних паперів з загальною номінальною вартістю 652,67 млрд грн, в тому числі номінальна вартість цінних паперів, що належала власникам-нерезидентам становила 164,07 млрд грн (діаграма 65).

Діаграма 65. Динаміка номінальної вартості цінних паперів, що належать власникам-нерезидентам у 2009 - 2012 роках

Найбільший обсяг номінальної вартості іменних цінних паперів власників-нерезидентів, які володіли значними пакетами акцій емітентів (10 відсотків і більше статутного капіталу) станом на кінець 2012 року зафіксовано серед представників таких країн, як Кіпр (38,37 %), Росія (13,26 %), Нідерланди (8,86 %) та Австрія (8,71 %) (таблиця 38).

Таблиця 38

Обсяг номінальної вартості іменних цінних паперів власників-нерезидентів, які володіли значними пакетами акцій емітентів (10 відсотків і більше статутного капіталу) з розподілом за країнами світу

Країна	1 квартал		2 квартал		3 квартал		4 квартал	
	Номінал, млн грн	% від загальної номінальної вартості	Номінал, млн грн	% від загальної номінальної вартості	Номінал, млн грн	% від загальної номінальної вартості	Номінал, млн грн	% від загальної номінальної вартості
<i>Кіпр</i>	39 162,24	29,23	40 531,22	31,19	41 871,87	29,96	50 191,53	38,37
<i>Росія</i>	22 071,59	16,47	16 916,97	13,02	16 960,16	12,14	17 349,56	13,26
<i>Нідерланди</i>	11 559,88	8,63	12 396,41	9,54	11 525,81	8,25	11 589,14	8,86
<i>Австрія</i>	11 295,18	7,72	10 356,71	7,97	11 299,57	7,41	11 397,37	8,71
<i>Швеція</i>	10 346,62	5,65	6 909,01	5,32	10 354,26	4,96	7 087,82	5,42
<i>Німеччина</i>	7 921,19	8,43	11 283,73	8,68	15 580,44	8,09	5 967,07	4,56
<i>Франція</i>	7 576,48	5,91	8 053,38	6,20	6 925,68	11,15	3 255,49	2,49
<i>Угорщина</i>	3 846,26	2,18	2 926,94	2,25	3 905,69	2,09	2 926,35	2,24
<i>Польща</i>	2 926,79	2,16	2 885,90	2,22	2 926,94	2,06	2 888,70	2,21
<i>Великобританія</i>	2 890,91	2,87	3 874,08	2,98	2 884,40	2,79	2 699,77	2,06
<i>Греція</i>	2 683,32	2,00	2 683,32	2,07	2 686,04	1,92	2 686,04	2,05
<i>Швейцарія</i>	2 383,27	1,78	2 396,74	1,84	2 397,23	1,72	2 398,24	1,83
<i>Віргінські о-ви (Брит.)</i>	1 804,94	1,35	1 880,84	1,45	1 929,10	1,38	1 917,00	1,47
<i>США</i>	1 039,89	0,71	990,87	0,76	1 156,45	1,15	1 462,76	1,12
<i>Панама</i>	1 039,76	0,78	1 125,29	0,87	1 039,76	0,83	1 124,77	0,86

ДІЯЛЬНІСТЬ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ У 2011 РОЦІ

Загальна характеристика діяльності акціонерних товариств

Протягом 2011 - 2012 років продовжувався процес реорганізації відкритих і закритих акціонерних товариств (ВАТ і ЗАТ) у публічні та приватні (ПАТ і ПрАТ), що пов'язано з виконанням вимог Закону України «Про акціонерні товариства». Відповідні перетворення вимагали напруженої роботи акціонерних товариств у цьому напрямку.

Із 25 271 акціонерного товариства, зареєстрованих як юридичні особи станом на кінець 2012 року,

- 3 949 - відкриті акціонерні товариства,
- 3 314 - публічні акціонерні товариства,
- 13 714 - закриті акціонерні товариства,
- 4 294 - приватні акціонерні товариства.

У відповідному періоді 2011 року їх кількість становила 26 631 (таблиця 39).

Переважна більшість акціонерних товариств зосереджена в регіонах, які відносяться до сфери регулювання Центрального територіального департаменту НКЦПФР (42,68 % від їх загальної кількості), Дніпровського (11,13 %), Донбаського (10,31 %) та Східного (10,17 %) територіальних управлінь (мал. 4).